

REFO TIJD

Blad van het Instituut voor Calvinistische Studiën i.s.m. de Nederduits Gereformeerde Kerk (1571) - De moederkerk van Nederland sinds 1579. 'Geen kerk zal over een andere kerk heersen, geen taakuitvoerder over de andere taakuitvoerder.' (Kerkorde Emden, 1571)

In dit nummer : Calvinijn en de Evangelisten - 9, en 'Te zoet bevonden' - De tien-jarige Kokkiaanse kerkoorlog (1947-1956)

CALVIJN EN DE EVANGELISTEN - 9

Calvinijn stelde dat de kerk in handen was van nalatige landmannen die gestopt zijn de grond te bebouwen, maar de kerk toch als hun bezit blijven beschouwen. We kunnen denken aan de gemakkelijke genade predikers, de naïeve object-predikers en de algemene belofte predikers wat gewoon puur materialisme en new age is in een religieus voorkomen. Geldzucht en machtzucht maakt gebruik van de vele instrumenten van religie. Gewoonlijks keren zij zich tegen de profeten die gezonden zijn om de wijnstok van schadelijk kruid te reinigen, stelt Calvinijn. De profeten moeten het volk streng bestraffen om de bijna verloren gegane godsvrucht opnieuw op te wekken, stelt Calvinijn, als hij de gelijkenis van Jezus over dit onderwerp bespreekt. (Mattheus 21)

In de leer van Calvinijn zitten antistoffen tegen de gevaarlijke liberale en losbandige new age en het materialisme.

Calvinijn stelde dat de kerk deels was opgebouwd uit de vijanden van Jezus, namelijk de schriftgeleerden. Die hielden het Woord van Jezus tegen, want het voldeed niet aan hun eisen. Jezus zou moeten doen wat zij wilden, niet wat God wilde. Calvinijn stelde dat God voorbijgaat aan wat de wereld voortreffelijk noemt, en het dwaze, zwakke en verachte verkiest. Dat is de dwaasheid des kruizes. God gebruikt niet hen die braaf zijn naar kerk en

wereld, maar die tegen deze gruwelen opstaan, en wenen om de zonden, ook al keert een ieder zich tegen hen. Profeten zijn nooit conform. Ze komen met nieuwe dingen, zoals Jezus deed, en trappen tegen heilige huisjes aan om het ingedutte volk wakker te schudden. Profeten zeggen harde en schokkende dingen, en keren de tradities om. Ze komen niet voor het loon der mensen, of om bewonderd of vereerd te worden. Ze zijn een steen des aanstoots, overal. Ze doen het niet om volgelingen te maken voor de kerkstatistieken. Ze zeggen dingen waardoor velen zich weer van hen afkeren. Net als Jezus komen ze om scheiding te brengen, geen vrede. Ze preken een harde boodschap van berouw, bekering en boetvaardigheid, en ontmaskeren leugenleer, hoe ingebakken die ook is, dat kan hen niet schelen. Ze vrezen God en het Woord van God. Ze stellen gevestigde drogredenen en dode dogma's aan de kaak. Zij zijn kerkhervormers, en dat kan alleen door de kerk te scheuren. Het gaat om het overblijfsel. Er zullen maar weinigen door de enge poort heengaan. Dat betekent dat populaire leerstellingen waar de massa's gretig op aandraven vaak vals zijn. Populaire dogma's zijn vaak leugenachtig. Ze houden mensen op de brede weg, en houden de sleutel der kennis achter opdat zij niet binnengaan, waar Jezus ernstig voor waarschuwde. Er zal maar een klein overblijfsel zijn. Dan kun je je heel eenzaam voelen. De menigtes wilden Jezus kruisigen, en de paar discipelen die hij over had sliepen, en Petrus zou hem verloochenen. Wat een tragedie.

Calvinijn stelde dat de brave voorgangers van de kerk aan het beraadslagen waren hoe zij Jezus konden doden. (Verkl. Lukas 19:47)

Calvinijn stelde dat Jezus de mens wilde laten zien hoe ijdel en nietsbetekenend hun pralen is.

Als Calvinijn het dan over dat hele kleine overblijfsel heeft dan heeft hij het over de kinderen, want Jezus liet hen toe, tot ergernis van de schriftgeleerden. Jezus wees toen op Psalm 8, dat er sterkte gewrocht zou worden uit de mond van kindekens en zuigelingen. Daar ligt het koninkrijk van God. Calvinijn stelde dat het ongeleerde volk, oftewel de armen van geest en de kinderen de eersten zouden zijn om als het koninkrijk zou komen het te verwelkomen, want de schriftgeleerden die zoveel wisten en zo geleerd waren zouden het door hun wereldse en kerkse kennis niet eens opmerken. Zij streden ertegen. Alle dogmatische wijsheid der wereld is vijandschap tot God. Er is een heleboel wereldse kennis die je niet nodig hebt, en de gevallen kennis van de gedeformeerde kerk. Dan moet je tot God terugkeren als een kind en het eerst allemaal afleren en ontleren. Kinderen weten dat allemaal niet welke kerk wat zegt, en welke vreemde wiskunde ze er op nahouden om tot God te komen die volkomen inhoudsloos is, geen substantie heeft, maar wat gewoon toverformules zijn die ze opprevelen in hun uiterlijke vormengodsdienst waardoor ze van hun geweten zijn

berooft. Kinderen weten daar allemaal niks van, die zijn nog onschuldig, die zijn nog niet aangetast in hun brein met zulke drogredenen. Die zijn nog puur van hart. Daarom zei Jezus : Laat de kinderen tot mij komen. Zij staan niet aan de poorten om te kijken van welke kerk je bent en welke theologie je hebt om te beoordelen of je wel binnen mag komen. Zij beoordelen mensen niet op uiterlijkheden. Het gaat om het hart. Zij laten alles aan God over. Zij voeren geen gemene laaghartige economie uit over de mensen zoals de volwassenen dat doen, die zo uitgekookt zijn in hun theologische berekeningen.

God had de kinderen verkozen, stelt Calvijn, en zou zelfs stenen kunnen verkiezen om te kunnen getuigen, in zijn verklaring van Mattheus 21:15. We zien hier een beetje hoe de verkiezing bij Calvijn werkt, dat God expres hen verkiest die door de wereld zijn veracht, zoals ook hen met een leerstoornis, en de stenen zijn altijd een beeld geweest van het Woord van God. We zien hier dus dat Calvijn de deur opendoet om te kunnen kijken in het verborgen raadsbesluit van God, waar hij het veel over heeft, wat de onderliggende laag is van God's wil. Het verborgen raadsbesluit is de diepere natuur en kennis van God. God verkiest dat wat door de wereld veracht is om de wereld te beschamen. Dat is een dichterlijk beeld van grote waarde. Het zijn ook die zondaren die door de wereld zijn veracht, zoals hoeren. Calvijn stelt dat de schriftgeleerden in veel diepere zonden leefden. De eersten zullen de laatsten zijn.

Jezus stelde : 'Voorwaar, ik zeg u, de tollenaars en de hoeren zullen eerder het Koninkrijk Gods binnengaan dan u.'

'TE ZOET BEVONDEN' -
DE TIEN-JARIGE KOKKIAANSE
KERKORLOG (1947-1956)

De Laodiceaanse gereformeerde kerk is gezeteld op pragmatisme, ofterwel gevoelsdenken en gevoelsgeloven (als het goed voelt moet het wel goed zijn), maar dan zonder geweten. De Vreze des Heeren is weggekapt, alhoewel ze wel een vrees en eerbied hebben voor hun afgoden, bang om er niet meer bij te horen. Ze zijn verstrikt geraakt in object-begrip, en daarom moest Immanuel Kant wel komen om de mens los te trekken van het pragmatische, kortaffe object-begrip, om weer zicht te hebben op de verborgen functies die daarachter liggen. Maar Kant werd in de gedeformeerde kerk als een spelbreker gezien, want hij nam hun voorwerpelijke snoepgoed en speelgoed weg.

Als je dan op het Kantiaanse strand staat, en je ziet de woeste zeeën van het dingbegrip, wie moet je daar dan overheen brengen ? Je moet daar dan overheen tot het volgende Kantiaanse strand, aan de overkant, tot het nihilisme van Nietzsche, wat overigens voortkwam uit het nihilisme van Salomo (alles is ijdelheid), waar de nieuwe bijbel ook over spreekt. Er moet nihilisme toegepast worden op de mannenwereld die het kind om zeep heeft geholpen, tot een markt heeft gemaakt, heeft uitgebuit. Zo kan het vrouwelijke weer hersteld worden, waar de nieuwe bijbel op wijst. (Odenlech 35, Behemma 32:4)

Na Salomo, Calvijn, Kant en Nietzsche gingen Kersten, Steenblok, Mallan en M.J. van Gelder verder met het nihilisme, waarin 1953 een cruciaal jaar was. Steeds meer predikanten van de gereformeerde gemeente begonnen te ontwaken tot 1953 en werden steenblokkianen. Dan ontkomen we niet aan Kant en Nietzsche, want die hebben daar de fundamenten voor gelegd, zoals ook Dooyeweerd in de dertiger jaren. 1953 was de komst van de hemels-nihilistische roofvogels die opstonden tegen het bedrieglijk overpositieve Laodicea. Deze roofvogels namen ons

over de woeste zeeën van het dingbegrip tot Orion. Dit was een grote oorlog die nog steeds gaande is. Ter land, ter zee, en in de lucht. Het zijn kantiaans-steenblokkiaanse engelen die de mens uit het bekrompen dingbegrip willen doen ontwaken, om zo de diepere lagen van het leven te laten zien, de dingen die boven zijn, zodat de mens de mammon niet meer dient, maar de Heere in de geestelijke kennis. Er moet een goede verhouding komen tussen de Adamologie en Jezusologie.

M.J. van Gelder beschouwde de gemeente als algemeen onbekeerd. Dat werd hem niet in dank afgenomen.

Maar eerst moet de mens de verloren staat van wereld en vlees onder ogen komen, en op de weg van het twijfelen en toetsen gaan, of de 'bekommerde' weg zoals ze het soms noemen. Het is het pad van het kruis en niet van snelle zekerheden, en dan zou al teveel geloof en al teveel genade de mens kunnen doen indutten. Het gaat dus om het smalle pad door de enge poort. De gereformeerde gemeente destijds (Kersten, Steenblok, enz.) hadden problemen met de leer van de predikant R. Kok, die af zou doen aan het ellende vraagstuk en de zondekennis, daar een beetje te snel overheen gaan. Het waren een beetje Kuiper-achtige toestanden, alsof R. Kok een beetje te snel zou gaan met de genade. Er was een soort kerkoorlog van 1947 tot 1956 omtrend R. Kok. Hij werd in 1950 geschorst, en scheidde zich af om met zijn gemeente door te gaan als zelfstandige gereformeerde gemeente. In 1956 werd de gemeente christelijk gereformeerd. De christelijk gereformeerde kerken hadden gekozen voor de kant van R. Kok. Het geloof was iets makkelijker gemaakt, terwijl de Steenblokkianen de lat hoger hadden gelegd. De gereformeerde gemeente was ook in oorlog gekomen met Steenblok inmiddels, wat leidde tot de 1953 scheuring. Sindsdien probeerde de gereformeerde gemeente de middenweg

te vinden tussen Steenblok en Kok, terwijl ook velen meer en meer steenblokkiaans werden. Dat gaf ook weer aanleiding tot de Goudse kerkoorlog in de zeventiger jaren omtrend M.J. van Gelder en de zijnen.

1956 was dus een latere Veenendaalse afscheiding, die in principe al in 1950 was begonnen, en zijn kiemen al had in 1947. Het was dus een nieuwe Veenendaalse kerkoorlog, een tien-jarige kerkoorlog. Er was veroppervlakkiging gaande, zaken werden te gemakkelijk voorgesteld, en er was te weinig twijfel. Het waren de jaren van een dikke duif die de kerk was binnengevolgen, en al gauw werd de kerk verder vergiftigd door een hissende zwarte cobra, een territoriale geest. Kok was een beetje de Kuyper van de gereformeerde gemeente, maar nu was er een scheuring gekomen, en ook van Steenblok scheurden ze zich af. Later probeerden ze het te relativiseren, en er was een vraag of het niet slechts een zaak was van semantiek, maar er lagen wel degelijk gevaren op de loer. Kersten stond in 1947 al op tegen Kok en de zijnen, de kokkianen, die ook wel koekianen werden genoemd, omdat het toch wel erg gemakkelijke genadebakkers waren, zoals Kuyper dat was. Ze hadden het evangelie te goedkoop gemaakt. Steenblok bleef hameren op het belang van de prediking van de doodstaat van de mens. Dat moest voorop staan. De kerk was in Laodiceaanse strikken terecht gekomen, en daar deels blind voor. Men moest niet zo snel van zichzelf verzekerd zijn. Eerst zouden de ogen moeten opengaan en er zou boetvaardigheid moeten komen, en onwaardigheidsoefening, want er was ook veel overwaardigheid van het vlees.

Nog steeds is deze strijd gaande. Er zijn verlamdende geesten in de lucht die door al te gemakkelijk overgeloof en overgenade de mens in slaap willen zingen, de strijd en het onderzoek willen doven. Het is oppassen geblazen als

sinterklaas de kerk binnenkomt.

Hoe kan het ook anders als iemand veel zijn preken begint met het gebed : 'En mocht het U behagen, o, dierbare Ontfermer, ons voor te komen met Uw Goddelijke lessen en hemelse onderwijzingen, die zoeter zijn dan honing, ja dan honingzeem. Amen,' zoals R. Kok deed. Dan moeten we oppassen dat we niet 'te zoet bevonden' worden. Eerst moet de bitterheid hieraan vooraf gaan en moeten wij het zoet ook weer telkens minderen, opdat er ruimte is voor het bittere medicijn wat de mensheid nodig heeft om van haar zonde los te komen, en opdat men niet in wilde Kuyperiaanse, of in dit geval Kokkiaanse, suikerfeesten terechtkomt. Wij mogen de broodjes niet te zoet bakken. Dat gebeurt op de brede weg, niet op het smalle pad.

Het is nu strijd tegen een verlamdende koningscobra, die zijn gif maar blijft spuiten.
